

TISKOVÁ ZPRÁVA

Dům v Daňkovicích se stal Památkou roku 2018

Telč, 3. dubna 2019

Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska udělilo Cenu za nejlepší projekt a realizaci obnovy Památka roku 2018. Cenu ve 2. kategorii obdržel vlastník domu č. p. 47 v Daňkovicích na Žďársku.

Mezi architektonickými památkami Kraje Vysočina zaujímá lidová architektura specifické místo. Bohužel stále dochází jak k úbytku těchto staveb neodbornými a necitlivými přestavbami. Jedním z příkladů, kterému se vyhnuly, je právě vesnický dům s černou kuchyní v Daňkovicích na Žďársku, obce, jejíž počátky jsou doloženy od roku 1350. Dům samotný byl postaven ve 30. letech 19. století, což doložila dendrochronologická analýza dřevěných konstrukcí.

„Dům č. p. 47 v Daňkovicích patří díky svým původním konstrukcím ke zvlášť hodnotnému kulturnímu dědictví Vysočiny a je zároveň dokladem typického zděného vesnického stavení oblastí severního Horácka v okolí Žďáru nad Sázavou“, uvedl ředitel územního odborného pracoviště Národního památkového ústavu v Telči Pavel Macků.

Postupná rekonstrukce byla zahájena roku 2014, kdy dům změnil majitele. V roce 2015 došlo ke kompletní opravě poškozeného krovu, do kterého narušenou střešní krytinou dlouhodobě zatékalo. Jen díky tomu, že objekt nebyl v minulosti upravován podle rostoucích požadavků na bydlení, přežil do dnešních dnů takřka beze změn. Zůstala zachována cenná dispozice obytných a hospodářských částí. Zcela ojedinělá je černá kuchyně, která se prakticky nezměněná dochovala do dnešních dnů. V novém provozu dnes slouží jako spižárna. Na objektu je zachována původní lomenice (dřevěný štít) ze širokých prken, původní okna a dveře, které byly citlivě repasovány včetně původního kování. Chybějící nebo zcela zničené dlažby byly nahrazeny replikami. Při obnově byly použity tradiční materiály a za pomoci zkušených řemeslníků byly dodrženy i původní technologie. Původní zdivo bylo opatřeno hliněnými a čistě vápennými omítkami a lze tak pocítit vnitřní příjemné klima. Objekt je nově vybaven stylovým nábytkem i osvětlením. Novodobá zařízení jsou velmi citlivě uzpůsobena charakteru stavby. Celková obnova byla dokončena v létě 2018. V současné době je objekt uveden do života a je přístupný široké veřejnosti. Původní památka, které hrozil zánik, je dnes krásnou ukázkou lidové architektury na

Moravském Horácku a nositelem stavebních tradic, které tak zůstanou uchovány pro další generace.

Telčské pracoviště Národního památkového ústavu, jakožto odborný orgán památkové péče, vykonávalo dohled nad touto příkladnou obnovou a provedlo zde předstihový operativní průzkum a dokumentaci. Majitel využil finanční podporu Ministerstva kultury ČR z Havarijního programu a z programu Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností.

Cena Památka roku se uděluje za nejlepší projekt a realizaci obnovy budovy nebo souboru staveb, které mají významné památkové, architektonické nebo urbanistické hodnoty a jsou nositeli specifického charakteru prostředí. Soutěž Památka roku 2018 má dvě kategorie:

1. kategorie: menší (rekonstrukce do 2 mil. Kč bez DPH)
2. kategorie: velké (rekonstrukce nad 2 mil. Kč bez DPH)

Slavnostní vyhodnocení proběhlo 28. března 2019 v Třeboni. V kategorii menších památek s rekonstrukcí do dvou milionů korun zvítězila kaple sv. Markéty v Prachaticích.

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Telči, je jedním ze čtrnácti krajských pracovišť NPÚ. Jeho úkolem je naplňovat v Kraji Vysočina poslání odborné instituce památkové péče dané zákonem o státní památkové péči, např. zpracovávat odborné podklady pro rozhodnutí výkonných orgánů, poskytovat konzultace a odbornou pomoc vlastníkům kulturních památek při jejich obnovách a sledovat stav památkového fondu na území kraje. Pracoviště v Telči také zpracovává návrhy na prohlášení věcí či objektů za kulturní památky a podílí se následně na jejich evidenci. Spravuje dokumentační sbírky plánů, fotografií a dalších odborných podkladů ke kulturním památkám, vede veřejně přístupnou knihovnu, vydává sborník Památky Vysočiny, organizuje cyklus přednášek Rodinné stříbro – Památky kolem nás a provádí archeologické průzkumy.

Kontakt:

Mgr. Pavel Macků, ředitel, NPÚ ÚOP v Telči, 778 401 644, e-mail: macku.pavel@npu.cz

Ing. arch. Silvie Jagošová, garant NKP a ORP Žďár nad Sázavou a Nové Město na Moravě, NPÚ ÚOP v Telči, 725 727 076, e-mail: jagosova.silvie@npu.cz

Ilona Ampapová, prezentace a práce s veřejností, NPÚ ÚOP v Telči, 724 663 511, e-mail: ampapova.ilona@npu.cz
